

Digitale kompetencer skal fremmes i hele uddannelsessystemet

Af Birgitte Vedersø, rektor og formand for Danske Gymnasier, og Hanne Leth Andersen, rektor og formand for Danske Universiteters Uddannelsespolitisk udvalg

Hvert eneste led i det danske uddannelsessystem skal for alvor op i gear, hvis vi skal sikre, at vi også på sigt er vel rustede til at klare os som samfund i en stadig mere digitaliseret verden.

I denne tid diskuteres etableringen af et fag i folkeskolen, som skal give børn en grundlæggende teknologiforståelse. Det kan vi fra universiteternes og gymnasiernes side bakke fuldt op om. En god teknologiforståelse er nemlig tvingende nødvendig for vores børn og unge, og bestemt også for os voksne. Vi skal kunne forstå, hvornår vi kan anvende teknologien som løsning på de udfordringer, vi står med, men også forstå, hvilke udfordringer teknologier kan føre med sig.

Men det er ikke nok at give folkeskoleeleverne en grundlæggende digital forståelse. Det er også vigtigt, at gymnasierne tilpasser det faglige indhold, så det bygger oven på den lærdom og de færdigheder folkeskoleeleverne allerede har erhvervet sig. På samme måde skal der bygges bro til de videregående uddannelser, så undervisning og indhold lægger nye højder til vidensfundamentet fra folkeskole og ungdomsuddannelse.

Et bud er, at man i hele uddannelsessystemet inddrager relevante elementer af teknologiforståelse i de enkelte fag, fordi digitale teknologier påvirker stort set alle fag. Det handler ikke om, at vi alle skal have en programmørfaglighed. Men vi tror på, at en bred type af fagligheder kan bidrage til udvikling af samfundet og præge de nye teknologiske værktøjer og brugen af dem. Det ansvar kan vi ikke placere alene hos it-uddannede.

Hvad betyder det eksempelvis for sprogfagene, at computeren kan oversætte sprog i realtid – hvad bliver *lost in translation* i google.translate? Og hvad betyder det personlige ordvalg for mødet og forståelsen mellem mennesker?

Hvad betyder det for matematikken, statistikken eller økonomifaget, at supercomputere kan gennemføre mere komplicerede beregninger på et splitsekund, end fagmanden kan overkomme at gennemføre på et helt arbejdsliv? Og er vi i stand til at forstå et resultat, hvis vi ikke kan forstå mellemregningerne?

Hvad betyder det for Danmark, at andre lande producerer kandidater med digitale kompetencer i langt højere grad end vi gør? Kan Danmark nå at lukke hullet til udbrydergruppen og komme med i front?

Vi skal kunne bruge teknologien klogt. Vide hvornår den giver mening – og hvornår den fjerner mening fra vores opgaver som samfund og mennesker. Det kræver, at vi forstår, hvordan teknologien fungerer og kender dens begrænsninger.

Uddannelsessystemet leverer ikke blot lærdom til børn og unge mennesker, som skal ud på et arbejdsmarked i forandring. Det uddanner også fremtidens lærere – både folkeskolelærere, gymnasielærere, dem, der underviser folkeskolelærerstuderende, og dem, der underviser universitetsstuderende. Uddannelsessystemet er altså sit eget økosystem, hvor hvert enkelt bestanddel er gensidigt afhængig af de øvrige og af, at den viden, der bliver produceret på uddannelserne og i forskningen kommer bedst muligt i spil i undervisningen.

Derfor skal vi ikke kun overveje, hvordan vi giver unge de nødvendige teknologiske kompetencer, vi skal også overveje, hvordan vi klæder underviserne på alle niveauer på. Vi har, med andre ord, brug for en sammenhængende politisk vision for, hvordan vi får teknologien ind i alle dele af uddannelsessystemet, og hvordan vi sikrer en hensigtsmæssig progression fra folkeskole til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. Og det haster.